

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ – В А Р Н А

КАТЕДРА “ТУРИЗЪМ”

Приета от СК (протокол №/ дата): №6/8.05.2020 г.

Приета от КС (протокол №/ дата): №7/30.04.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:

(доц.д-р Генка Рафаилова)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА”;

ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ: „Мениджмънт на туризма и свободното време” и
„Мениджмънт на хотели и ресторанти”; ОКС “професионален бакалавър”

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: първи; СЕМЕСТЪР: първи;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч., в т.ч. аудиторна 45ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	105	7

Изготвили програмата:

1.
(доц.д-р Велина Казанджиева)

2.
(ас. Златка Годорова)

Ръководител катедра:

„Туризм” (Доц.д-р Снежина Кадиева)

I. АНОТАЦИЯ

“Въведение в туризма” е основна профилираща дисциплина за студентите от спец. “МХР”, „МТСВ”. Целта на обучението е придобиване на специализирани знания, които са фундамент за придобиване на познания и умения от останалите специални дисциплини отнасящи се до туризма и свободното време. Съдържанието на дисциплината обхваща: **общи въпроси от теорията за туризма**: поява и развитие на науката за явлениято, същност, типология, роля, историческо развитие, съвременни тенденции, конфликти и проблеми; **въпроси от икономиката на туризма**: туристическо потребление, туристическо място, туристически продукт, материална база, труд и кадри, икономическа ефективност; **въпроси на институционализирането и регулирането на туризма**: туристическа политика и планиране на туризма и **туризмът в България** – история, съвременно развитие, организация и управление.

В резултат на придобитите знания и умения от обучението по дисциплината, студентите, могат да работят като профилирани специалисти в сферата на туризма и свободното време, както и да създадат и управляват собствен бизнес в тази област. Същевременно благодарение на придобития фундамент колежаните имат възможност да се развиват и заемат ключови позиции в управлението на предприятия, професионални формирования, неправителствени и правителствени институции в сферата на туризма, хотелиерството, ресторантьорството, търговията, научноизследователските учебни центрове и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	С	У
ТЕМА 1. ПОЯВА И РАЗВИТИЕ НА ТЕОРИЯТА ЗА ТУРИЗМА		1	0	
1.1.	Обективни исторически предпоставки за поява и развитие на теорията за туризма			
1.2.	Основни етапи и тенденции в развитието на съвременната теория за туризма			
1.3.	Взаимовръзки на теорията за туризма с другите науки			
1.4.	Поява и развитие на теорията за туризма в България			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА		2	2	
2.1.	Методологически проблеми при дефинирането на понятието “туризъм“			
2.2.	Същностна характеристика и определение на туризма			
2.3.	Основни видове и форми на туризма			
ТЕМА 3. ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА		2	1	
3.1.	Обективни предпоставки за поява и развитие на туризма			
3.2.	Основни етапи в историческото развитие на туризма			
3.3.	Водещи тенденции и перспективи за развитие на туризма в съвременния етап			
3.4.	Фактори, определящи развитието на съвременния туризъм			
ТЕМА 4. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ТУРИЗМА		2	1	
4.1.	Методически основи за анализ и оценка на ролята и значението на туризма			
4.2.	Икономическа роля и значение на туризма			
4.3.	Неикономически аспекти на ролята и значението на туризма			
ТЕМА 5. ПРОБЛЕМИ И КОНФЛИКТИ В РАЗВИТИЕТО НА СЪВРЕМЕННИЯ ТУРИЗЪМ		2	1	
5.1.	Положителни и отрицателни въздействия от развитието на съвременния туризъм			
5.2.	Сезонност на туризма			
5.3.	Конфликти между развитието на туризма и околната среда			
5.4.	Туризмът и антихуманните явления			
5.5.	Концепции за развитие на устойчив и алтернативен туризъм			

ТЕМА 6. ТУРИСТИЧЕСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ		2	1	
6.1.	Туризмът като процес на индивидуално и обществено потребление			
6.2.	Туристически потребности и мотиви			
6.3.	Индивидът като субект на туристическо потребление			
ТЕМА 7. ТУРИСТИЧЕСКО МЯСТО		2	1	
7.1.	Определение и особености			
7.2.	Фактори и детерминанти, определящи туристическото място			
7.3.	Типология на туристическите места			
7.4.	Туристическото място и “първичното предлагане” в туризма	2	1	
ТЕМА 8 ТУРИСТИЧЕСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ				
8.1	Определение и същностна характеристика на туристическите предприятия			
8.2	Типология на туристическите предприятия			
8.3	Ролята на предприятието при удовлетворяване на туристическите потребности			
ТЕМА 9. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ		2	1	
9.1.	Същностна характеристика и определение на понятието “туристически продукт”			
9.2.	Видове и форми на туристическия продукт			
9.3.	Съдържание и структура на туристическия продукт			
ТЕМА 10. МАТЕРИАЛНА БАЗА НА ТУРИЗМА		2	1	
10.1.	Определение и особености на материалната база на туризма			
10.2.	Структура на материалната база на туризма – туристическа супер- и инфраструктура			
10.3.	Проектиране, изграждане и експлоатация на материалната база на туризма			
ТЕМА 11. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		2	1	
11.1.	Особености и роля на човешките ресурси в туризма			
11.2.	Динамика и структура на човешките ресурси в туризма			
11.3.	Система за обучение и квалификация на човешките ресурси в туризма			
ТЕМА 12. ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТУРИЗМА		2	1	
12.1.	Същност и особености на икономическата ефективност в туризма			
12.2.	Критерии и показатели за измерване и оценка на икономическата ефективност на туризма			
12.3.	Мултипликационният ефект в туризма			
12.4.	Насоки за повишаване на икономическата ефективност на туризма			
ТЕМА 13. ТУРИСТИЧЕСКА ПОЛИТИКА		2	1	
13.1.	Туристическата политика като система			
13.2.	Цели и средства на туристическата политика			
13.3.	Типология и съдържание на туристическата политика			
ТЕМА 14. НОСИТЕЛИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА		2	1	
14.1.	Обща типология и характеристика			
14.2.	Носители на международната туристическа политика			
14.3.	Носители на националната туристическа политика			
14.4.	Носители на регионалната туристическа политика			
ТЕМА 15. ПЛАНИРАНЕ НА ТУРИЗМА		2	1	
15.1.	Понятие за планиране на туризма			
15.2.	Система за планиране на туризма			
15.3.	Технология на планиране в туризма			
ТЕМА 16. ТУРИЗМЪТ В БЪЛГАРИЯ		1	0	
16.1.	Историческо развитие на туризма в България			
16.2.	Основни тенденции в развитието на туризма в Р България след Втората световна война			
16.3.	Съвременно състояние на туризма в Р България			
16.4.	Организация и управление на туризма в Р България			
16.5.	Политика и стратегия за развитие на българския туризъм			
		ОБЩО:	30	15

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

No. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Защита на курсова работа по избрана тема	1	35
1.2.	Тест	1	20
1.3.	Екипна задача	1	20
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		3	75
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит - класически писмен с 2 изтеглени на лотариен принцип въпроса	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		4	105

IV. ЛИТЕРАТУРА:

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Нешков, М. и др. Въведение в туризма. "Наука и икономика", ИУ Варна, 2017;
2. Нешков, М. и др. Въведение в туризма. Учебно помагало. "Наука и икономика", ИУ Варна, 2018;
3. Маринов, С. „Съвременни видове туризъм.“ Наука и икономика”, ИУ Варна, 2011

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

4. Атанасова, Ел. и к-в. Икономика и организация на туризма. Варна, "Г. Бакалов", 1987.
5. Апостолов, Н. Туристически ресурси. Университетско издателство на ИУ, Варна, 2003.
6. Георгиев, Ас. Икономика и организация на международния туризъм. Варна, ВИНС, 1977.
7. Георгиев, Ас. и к-в. Кратък терминологичен речник по икономика и организация на туризма. Варна, Г.Бакалов”, 1982.
8. Енев, Н. И к-в. Икономика и организация на туризма. Варна, "Г.Бакалов", 1975.
9. Кабушкина, Н., А. Дуровича. Организация туризма. Минск, "Новое знание", 2003.
10. Костов, Е. Въведение в икономиката на туризма. С., НБУ ФДУ, 1994.
11. Нешков, М. и др. Въведение в туризма. "Наука и икономика", ИУ Варна, 2007.
12. Нешков, М. и к-в. Икономика на туристическата фирма. С., НБУ ФДО, 2007.
13. Стаматов, Ст. и к-в. Специализирани видове туризъм. С., НБУ ФДУ, С., 1996.
14. Райън, Кр. Възстановителен туризъм. Лондон/Ню Йорк, 1995 (прев. от англ.,изд. на "Отворено общество).
15. Ракаджийска, Св. Международните туристически пътувания към България в периода на преход към пазарна икономика, ИИ на БАН, С., 2002.
16. Тончев, Цв. Мениджмънт на туристическата фирма. С., НБУ ФДО, 1995.
17. Тёмный, Ю. Введение в экономику туризма. "Советский спорт", М., 2001.
18. Алтернативен туризъм. Сб. доклади на межд, научна к-я. Варна, 1994.
19. Българският туризъм - управление и ефективност, сборник доклади, Варна, Славена, 2005.

20. Известия н ИУ. Варна, 1990-2003.
21. Икономиката и развитието на обществото, сборник доклади, том IV, Варна, Университетско издателство, 2002.
22. Качеството на българския туризъм - мит и реалност, сборник доклади, Варна, Славена, 2003.
23. Специализирани туристически продукти на България, сборник доклади, Варна, Славена, 2002.
24. Технологичните иновации и туризмът на България, сборник доклади, Варна, Славена, 2004.
25. Туризмът през XXI век, сборник доклади, София, 2002.
26. Туристическата наука и предизвикателствата на XXI век, сборник доклади, Варна, Наука и икономика, 2005.
27. Mesplier, A., Pierre Bloc-D. Le tourisme dans le monde. BREAL. Paris, 1992.
28. Bernecker, P. Fremdenverkehrslehre und Fremdenverkehrspolitik. B. 1., Wien, 1962.
29. Bull, A. The Economics of Travel and Tourism. 2-nd Ed., "Longman", Melbourn, 1995.
30. Cater, E. Ecotourism: a Sustainable Option. "J.Willey & Sons, New York, 1994.
31. Davidson, R. Business Travel. London, 1995.
32. Dreyer, A. u.a. Krisenmanagement im Tourismus: Grundlagen, Vorbereitung und kommunikative Bewältigung. R. Oldenburg Verlag, München/Wien, 2001.
33. Elliot, J. Tourismus: politics and public sector management. Routledge, London, 1997.
34. Francais, M. International Tourism: Identity and Change. (B 64272).
35. Foster, D. Travel and Tourism Management. London, 1996.
36. Freyer, W. Tourismus: Einfuehrung in die Fremdenverkehrsökonomie. 2.Aufl., "Oldenburg Verl.," Muenchen/Wien, 1990.
37. Freyer, W. Tourismus-Ökonomie oder Ökonomie des Tourismus - Der Beitrag der Wirtschafts wissenschaften zur Theorie des Tourismus (in Fischer/Laesser: Theorie und Praxis der Tourismus- und Verkehrswirtschaft im Wertewandel, S. 59).
38. Georges, C., R. Lanquar, Y. Raynaud. L'amenagement touristique. PUF, Paris, 1993.
39. Jovičić, Dobrica. Turizam i životna sredina – koncepcija održivog turizma. "Zadužbina Andrejević, Beograd, 2000.
40. Hall, M. C. Tourism and Politics. "J.Wiley & Sons", New York/ Toronto, 1994.
41. Harrison, D. Tourism and the Less Developed Countries. "J. Wiley & Sons", New York/Toronto, 1992.
42. Hunziker, W., K. Krapf. Beitrag zur Fremdenverkehrslehre u. Fremdenverkehrs- geschichte. Bern, 1948.
43. Hunziker, W., K. Krapf. Allgemeine Fremdenverkehrslehre. Zurich, 1942.
44. Kaspar, Claud. Die Fremdenverkehrslehre im Grundriss. Bern, 1975.
45. Kirstges, Torsten. Expansionsstrategien im Tourismus. Wiesbaden, 1992.
46. Kirstges, T. Sanfter Tourismus: Chancen und Probleme der Realisierung einer ökologieorientierten und sozialvertraglichen Tourismus... Munchen /Wien, 1995.
47. Krippendorf, J. Die Landschaftsfresser - Tourismus- und Erholungslandschaft: Verderben oder Segen. Bern, 1975.
48. Lamprecht, H. Konflikte zwischen Verkehr und Fremden-verkehr. Innsbruck, 1980.
49. Lanquar, R. L'economie du tourisme.PUF.Paris, 1992.
50. Lanquar, R. Le tourisme international. Paris,1993.
51. Lundberg, D., M. Krishnamoorthy, M. Stavenga. Tourism Economics. "J. Wiley & Sons", New

- York/Toronto/Singapore, 1995.
52. Lundberg, D., Carolyn, B. Lundberg. International Travel and Tourism. "J. Wiley & Sons, New York/Toronto, 1993.
 53. Mathieson, Alister a. Geoffrey Wall. Tourism: economic, physical and social impacts. New York, 1995.
 54. Medlik, S. Managing Tourism. London, 1995.
 55. Mill, R., A. Morrison. The Tourist System: an Introductory Text. 2-nd Ed., New Jersey, 1992.
 56. Mund, J. Tourismus. 3. völlig überarbeitete und ergänzte Auflage, R. Oldenburg Verlag, München/Wien, 2006.
 57. Mund, J. Tourismuspolitik, R. Oldenburg Verlag, München/Wien, 2004
 58. Pears, Duglas. Tourism Development. 2-nd Ed., New York, 1994.
 59. Pasqualini, J-P-Jacquot, B. Tourismes en Europe. DUNOD, Paris, 1992.
 60. Smith, S. Tourism Analysis. London, 1994.
 61. Tinard, Y. Le tourisme-economie et management. McGRAW-HILL., Paris, 1992.
 62. Wackerman, G. Le tourisme international. ARMAND COLIN. Paris. 1988.
 63. Wahab, S. Tourism management. London, 1975.
 64. Tietz, B. Handbuch fuer Tourismuswirtschaft. "Moderne Industrie", Berlin, 1980.
 65. Weiler, B., Michael, H. Special Interest Tourism. "Belhaven Press", London, 1992.
 66. Zinnburg, K. Kleine Fremdenverkehrslehre. Koeln, 1970.
 67. * * * * * Annals of Tourism Research, 1990-2002.
 68. * * * * * International Tourism: A Global Perspective. WTO, 2-nd Edd., Madrid, 1999.
 69. * * * * * Tourism Management. London, 1990-2003.